

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/205/2020
Identifikačné číslo spisu: 7816200838
Dátum vydania rozhodnutia: 31.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:7816200838.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne K. Q., bývajúcej v P., V. XXX, zastúpenej JUDr. Martinom Fabiánom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovaným 1/ L. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 2/ J. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 3/ J. H., nar. XX.XX.XXXX t. č. nachádzajom sa na neznámom mieste, 4/ L. H., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v Z., E. koniec XX/XXX, 5/ F. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 6/ P. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, 7/ Mgr. D. R., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v Y., L. N. XXXX/X, 8/ Q. I., t. č. nachádzajúcej sa na neznámom mieste, žalovaní 1/ až 5/ a 8/ zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, IČO: 17 335 345, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 6C/27/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 20. decembra 2018 sp. zn. 3Co/10/2018, takto

rozhodol:

Dovolania o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 8/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) ostatným rozsudkom z 27. júna 2017 č. k. 6C/27/2016-145 návrh žalobkyne na zmenu žaloby o určenie vlastníckeho práva zamietol (výrok I), žalobu žalobkyne zamietol (výrok II) a priznal žalovanej 7/ náhradu trov konania vo výške 100 %.

1.1. Žalobou doručenou súdu dňa 2. februára 2016 sa žalobkyňa domáhala, aby súd určil, že je výlučnou vlastníčkou bližšie označených pozemkov, zapísaných v k.ú. P.. Uviedla, že jej starý otec - L. R. kúpil od žalovaných 1/ až 5/ a právnych predchodcov žalovaných 6/ až 8/ bližšie uvedené pozemky v k. ú. P., a to za účelom postavenia rodinného domu jeho rodičmi, ktorý následne prenechajú jemu. Právni predchodcovia žalobkyne rodinný dom spolu s pozemkom následne dobromyseľne užívali s tým, že im vlastnícky patria. Až následne jej starý otec zistil, že v katastri nehnuteľnosti nedošlo k zmene zápisu vlastníckeho práva k spornému pozemku, a podľa zápisu v katastri nehnuteľností nie je jeho

výlučným vlastníkom. Ďalej uviedla, že podľa súčasného zápisu v katastri nehnuteľnosti - na základe Darovacej zmluvy spísanej vo forme Notárskej zápisnice z 18. júna 2012 - je ona jeho výlučnou vlastníčkou.

1.2. V priebehu konania právny zástupca žalobkyne - stotožniac sa s tvrdením protistrany, že zo strany žalobkyne nebola preukázaná dobromyseľná držba - predložil súdu návrh na zmenu žaloby o určenie vlastníckeho práva. Navrhol zmenu sporových strán a žiadal, aby súd určil, že sporné nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiteľovi L. R., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom dňa XX.XX.XXXX, a že namiesto pôvodnej žalobkyne K. Q. vstúpia do konania ako žalobcovia zákonní dedičia po poručiteľovi L. R., v zmysle Osvedčenia o dedičstve č. k. XD/XXX/XXXX, E. zo dňa 10.12.2012.

1.3. Prvostupňový súd zamietol žalobu pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, nakoľko v posudzovanom prípade mali byť žalovaní všetci spoluvlastníci dotknutej nehnuteľnosti, keďže sa jedná o nerozlučné procesné spoločenstvo. Aj keď u niektorých žalovaných sa nepodarilo preukázať, či skutočne došlo k ich úmrtiu pred začatím súdneho konania, súd ďalšie dokazovanie, vzhľadom na skutočnosti jednoznačne preukázané o úmrtí žalovaných 1/, 2/ a 5/, nepovažoval za potrebné, nakoľko ďalšie dokazovanie v tomto smere by bolo z rozpore so zásadou hospodárnosti konania. Z uvedených dôvodov zamietol súd aj návrh žalobkyne na zmenu žaloby o určenie vlastníckeho práva. Zároveň sa nestotožnil s tvrdením právneho zástupcu žalobkyne, že takýmto rozhodnutím súdu jej bude odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko je jej povinnosťou správne označiť strany sporu.

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 20. decembra 2018 sp. zn. 3Co/10/2018 odmietol odvolanie žalobkyne proti výroku I (výrok I), zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku II týkajúceho sa žalovaných 1/, 2/, 5/ a 6/ a konanie proti týmto žalovaným zastavil (výrok II), potvrdil prvostupňový rozsudok v prevyšujúcom rozsahu o zamietnutí žaloby proti žalovaným 3/, 4/, 7/ a 8/ (výrok III) a priznal žalovanej 7/ proti žalobkyni nárok na náhradu odvolacích trov v rozsahu 100% (výrok IV).

2.1. Odvolací súd uviedol, že ak odvolateľka poukazovala na nerozhodnutie o jej procesných návrhoch, toto procesné pochybenie nemohlo ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a to aj s poukazom na rozhodovaciu prax dovolacieho i ústavného súdu vo vzťahu k posudzovaniu, či sa strane sporu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (body 43 a 44 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia).

2.2. Ďalej uviedol, že so zreteľom na základné princípy CSP vyjadrené v článkoch 2, 5, 17 t. j. princípu právnej istoty, zjavného zneužitia práva a hospodárnosti konania, prvostupňový súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre posúdenie uplatnenia nároku žalobkyne o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a uzavrel, že povaha konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyžaduje, aby v čase podania žaloby boli ako strany sporu označení všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti, ktorí majú spôsobilosť byť stranami sporu, správne vyhodnotil dostatočne zistený skutkový stav a vec správne právne posúdil.

2.3. Pokiaľ v čase podania žaloby ten, kto je v nej označený za jedného zo žalovaných nežil, nie sú s podaním žaloby spojené hmotnoprávne účinky podania žaloby. Takýto nedostatok nemožno odstrániť ani postupom podľa § 63 CSP. Nedostatok spôsobilosti byť stranou sporu je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, na ktorý musí súd prihliadať v každom štádiu konania a má za následok zastavenie konania (§ 161 ods. 1, 2 CSP). Odvolací súd v tejto súvislosti konštatoval, že súd prvej inštancie nepostupoval správne ak zamietol žalobu žalobkyne vo vzťahu ku všetkým žalovaným, nakoľko z obsahu spisu, t.j. z jednoznačných dôkazov je zrejmé, že žalovaní 1/, 2/, 5/ a 6/ už v čase podania žaloby nemali procesnú subjektivitu, pričom okolnosť nedostatku procesnej podmienky je dôvodom pre zastavenie konania. Preto v tejto časti prvostupňový rozsudok zrušil a konanie zastavil.

2.4. Odvolací súd sa stotožnil so závermi prvostupňového súdu pokiaľ uzavrel, že povaha konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyžaduje, aby v čase podania žaloby boli označení ako strany sporu všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti, ktorí majú spôsobilosť byť stranami sporu. Ak spoluvlastník zapísaný na liste vlastníctva nemá uvedenú spôsobilosť, je potrebné označiť jeho právnych nástupcov; ak dedičstvo prejednané nebolo, je nevyhnutné najskôr v dedičskom konaní určiť, kto z dedičov prevezme spoluvlastnícky podiel poručiteľa a následne je možné podať takúto žalobu. S právnymi nástupcami pôvodného spoluvlastníka možno konať, ak došlo k strate spôsobilosti byť stranou

sporu po podaní žaloby (ak všetci označení spoluvlastníci v čase podania žaloby mali spôsobilosť byť účastníkmi konania).

2.5. Odvolací súd sa rovnako stotožnil so závermi prvostupňového súdu, keď zamietol návrh žalobkyne na zmenu žaloby o určenie vlastníckeho práva, nakoľko s právnymi nástupcami pôvodného spoluvlastníka možno konať, ak došlo k strate spôsobilosti byť stranou sporu po podaní žaloby (ak všetci označení spoluvlastníci v čase podania žaloby mali spôsobilosť byť účastníkmi konania), pričom v danom prípade bol preukázaný pravý opak. V prejednávanom spore ide o nerozlučné spoločenstvo účastníkov, keďže z hmotnoprávnej povahy predmetu konania vyplýva, že nie je možné prejednať vec len voči niektorej zo strán, a práve preto tvoria žalovaní v konaní nerozlučné spoločenstvo. Napokon žalobkyňou určený petit ostal nezmenený, domáha sa výlučného vlastníctva k nehnuteľnostiam, pričom na strane žalovaných by v konaní nevystupovali dotknutí spoluvlastníci podielov.

2.6. Odvolací súd preto potvrdil rozsudok v prevyšujúcom rozsahu zamietnutia žaloby proti žalovaným 3/, 4/, 7/ a 8/, keďže z hmotnoprávnej povahy predmetu konania vyplýva, že nie je možné prejednať vec len voči niektorej zo strán, so zreteľom na tento predmet konania. Odmietnutie odvolania žalobkyne proti rozhodnutiu, ktorým prvostupňový súd zamietol jej návrh na zmenu žaloby odôvodnil odvolací súd ustanovením § 386 písm. c/ CSP, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné s odkazom na ust. § 357 CSP.

2.7. Nad rámec vyššie uvedeného odvolací súd poznamenal, že bolo povinnosťou žalobkyne správne označiť strany sporu, pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, označiť dôkazy na ich preukázanie (§ 132 a nal. CSP). Strana sporu má v prvom rade povinnosť tvrdenia, na ktorú nadväzuje a s ktorou súvisí povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení presne a úplne tak, aby ich súd mohol vykonať. Žalobkyňa nepreukázala, že by využila všetky možnosti na zistenie právnych nástupcov po porúčiteľoch (žalovaných) s tým, že súdy údaje ohľadom nesprávne označených žalovaných mali za preukázané z verejne prístupného Registra obyvateľov SR a preto žalobkyni už v čase podania žaloby nič nebránilo správne označiť žalovaných.

2.8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanej 7/ proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Proti tomuto rozsudku podala žalobkyňa dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutia nižších súdov zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP namietala nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v dôsledku ktorej vady sú rozhodnutia oboch nižších súdov nepreskúmateľné. Poukazujúc na svoju predsúdnu argumentáciu, vytýkala prvostupňovému súdu, že v rozpore s predchádzajúcim zrušujúcim rozhodnutím odvolacieho súdu nezisťoval procesnú spôsobilosť u žalovaných 3/, 4/ a 8/. Trvala na názore, že v danej veci nebolo možné určiť okruh núteného spoločenstva, t. j. kto má byť účastníkom súdneho konania, v ktorej záležitosti požiadala súd o súčinnosť. V súvislosti s označenými žalovanými, ktorí zomreli ešte pred podaním žaloby navrhovala prvostupňovému súdu, aby zastavil konanie voči žalovaným 1/ až 3/ a 5/. Konanie proti žalovaným 1/, 2/, 5/ a 6/ zastavil až odvolací súd. Pred prvostupňovým súdom tiež navrhovala, aby súd pripustil pristúpenie ďalších subjektov na strane žalovaných, o ktorom návrhu nebolo rozhodnuté. Rovnako na pojednávaní konanom dňa 27. júna 2017 (na ktorom bol vyhlásený rozsudok, pozn.) navrhla zmenu na strane žalobcu a zmenu petitu, ktorý návrh bol zamietnutý.

4. Zástupca žalovaných 1/ až 5/ a 8/ poukazujúc na správne závery nižších súdov navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť ako nedôvodné.

5. Žalovaná 7/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že súhlasí s rozhodnutiami nižších súdov. V ďalšom odcitovala relevantné právne úvahy odvolacieho súdu uvedené v dovolaní napadnutom jeho rozhodnutí a podporne poukázala na dovolacie rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/1/2018 a 8Cdo/94/2018. Navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§

35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strany zastúpené v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolania treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

8. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

10. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

12. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

15. Citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

16. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. c/ CSP v podstatnom vyplynulo (bod 3.1.), že žalobkyňa namietala nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v dôsledku ktorej vady sú rozhodnutia oboch nižších súdov nepreskúmateľné. Výtýkala prvostupňovému súdu, že nezisťoval procesnú spôsobilosť u žalovaných 3/, 4/ a 8/. Trvala na názore, že v danej veci nebolo možné určiť okruh núteného spoločenstva, t. j. kto má byť účastníkom súdneho konania, v ktorej záležitosti požiadala súd o súčinnosť. Na pojednávaní konanom dňa 27. júna 2017 (na ktorom bol vyhlásený rozsudok, pozn.) navrhla zmenu na strane žalobcu a zmenu petitu, ktorý návrh bol zamietnutý.

16.1. K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti najvyšší súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Toto stanovisko je naďalej aktuálne (1Cdo/228/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/92/2018, 4Cdo/59/2017, 5Cdo/45/2018, 7Cdo/141/2017, 8Cdo/49/2017).

16.2. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, o ktoré ide napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

16.3. V posudzovanom prípade bolo dostatočne zrejmé, čoho a voči komu sa žalobkyňa domáhala podanou žalobou a akými procesnými nedostatkami sa podaná žaloba navonok vyznačovala. Viacerí z označených žalovaných ešte pred podaním žaloby zomreli, v dôsledku ktorej neodstrániteľnej vady muselo byť v konečnom dôsledku konanie voči nim zastavené (úplnú nápravu tu zjednal až odvolací súd, pozn.). Keďže v okolnostiach posudzovanej veci povaha konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyžadovala, aby v čase podania žaloby boli ako strany sporu označení všetci

spoluvlastníci nehnuteľnosti, ktorá podmienka splnená nebola, prvostupňový súd žalobu zamietol pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Návrh žalobkyne na zmenu oboch sporových strán a samotného petitu prvostupňový súd procesne zamietol, s ktorými závermi sa odvolací súd rovnako stotožnil, nakoľko s právnymi nástupcami pôvodného spoluvlastníka možno konať, ak došlo k strate spôsobilosti byť stranou sporu po podaní žaloby (ak všetci označení spoluvlastníci v čase podania žaloby mali spôsobilosť byť účastníkmi konania), pričom v danom prípade bol preukázaný pravý opak (bod 54 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). V odôvodnení napadnutého rozsudku sa odvolací súd stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového rozsudku, zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k (i) procesnému odmietnutiu odvolania žalobkyne voči zamietajúcemu prvostupňovému výroku o návrhu na zmenu žaloby, (ii) potrebe zastavenia konania voči žalovaným 1/, 2/, 5/ a 6/ (čím bol zároveň konvalidovaný nedostatok v postupe súdu prvého stupňa, pozn.) a (iii) potvrdeniu prvostupňového rozsudku vo zvyšku. Nižšie súdy v tomto ohľade akcentovali, že povaha konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vyžaduje, aby v čase podania žaloby boli ako strany sporu označení všetci spoluvlastníci nehnuteľnosti, ktorí majú spôsobilosť byť stranami sporu, čo v okolnostiach posudzovanej veci splnené nebolo (niektorí z označených žalovaných zomreli už pred podaním žaloby, ktorý procesný nedostatok nebolo možné odstrániť). Postup odvolacieho súdu, vo vzájomnej súvislosti s konaním a rozsudkom súdu prvej inštancie, preto nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, teda v danom prípade odvolací súd procesne nekonal spôsobom zmätočným, ktorý by mal za následok žalobkyňou označenú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. 16.4. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobkyne.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

17. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. V neposlednom rade dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

20. Dovolateľka (kvalifikovane zastúpená advokátom, pozn.) v podanom dovolaní (tiež) uviedla, že podáva dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, avšak nad rámec namietaných vád (bod 3.1.) ho nijako neodôvodnila. V súvislosti s dovolaním žalobkyne podaným podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP preto najvyšší súd uvádza, že okrem formálneho označenia ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP žalobkyňa v podanom dovolaní neformulovala právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorú mal odvolací súd vyriešiť nesprávne.

20.1. Ani pri vynaložení zvýšeného úsilia (§ 124 ods. 1 CSP) dovolací súd nevedel z takto podaného dovolania zistiť právnu otázku, ktorú dovolateľka namietala, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dané odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP.

20.2. S poukazom na uvedené dovolací súd uzatvára, že v dovolaní žalobkyne nie je dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 CSP, čo zakladá dôvod pre odmietnutie takéhoto dovolania.

20.3. Nad rámec uvedeného, pre prípad, že žalobkyňa namietala neprávne právne posúdenie, spočívajúce v zamietnutí jej žaloby a jej návrhu na zmenu žaloby, dovolací súd poukazuje na už uvedené v bode 16.3., ktoré závery nižších súdov v rozsahu namietanej zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP nepovažoval za zjavne neodôvodnené, ani arbitrárne.

21. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

22. Najvyšší súd odmietol dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP (dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP) a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP (dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.